

hajajte vsi redno k sejam ter ne ustrašite se groženja in agitacije naših nasprotnikov. Pokažite jim, — ako bo treba, — zobe in videlo se bo, kdo da je gospod.

Volitev v okrajni zastop celjski.

(Izv. dopis iz Celja.)

Skupina kmetiskih občin je volila svojih 10 odbornikov dne 16. t. m. v okrajni zastop. Po imeniku je 49 volilnih mož. Na dan volitve so se zbrali narodni volilci ob 9. uri zjutraj v gostilni pri „Strausu“, da so se o kandidatih dogovorili.

Zbralo se jih je okoli 40 volilcev med njimi volilni mož za Frankolovo g. Mihael Vošnjak, ki je nazočim o stanju naših okrajnih zastopov govoril in sicer omenil, da imajo le nekatere dežele take zavode, kajti zelo potrebni niso in prihranil bi se gledé administracije nekateri goldinar, ako bi se namesto teh zavodov postavno osnovali „cestni odbori“ (kakor na Kranjskem) šolske zadeve bi pa prevzele občine same in druge posle pa zopet deželni odbor.

Zdajšnja postavo o okrajnih zastopih napravili so si tako zvani liberalci po svojih željah tako, da ostanejo kmetске občine zmiraj v majšini, ker skupina velikega posestva in skupina obrtnikov, potem eno ali drugo mestice ali kaki nemčurski trg v okraji zmirom prevlada kmetске občine in narodne kraje pri volitvi v okrajni zastop.

Ako se ne bi dalo odpraviti okrajnih zastopov, moramo na vso moč zahtevati, da se zdajšnja postava spremeni, in naloga naših poslancev bode, dobiti nam pravično postavo, po kateri se mora v prvi vrsti jemati ozir na velikost davka.

Po zdajšnjem volilnem redu voli skupina velikega posestva, skupina mest in trgov in skupina obrtnikov vsaka 10 členov ravno tako, kakor skupina kmetiskih občin, ki sama skoraj polovico davka celega okraja plačuje.

Novi volilni red mora toraj razdeliti zastopnike v okrajni zastop po meri davka in če že ostanejo skupine, naj tiste volijo toliko zastopnikov, kolikor jih po davku pristaja, ne pa kakor zdaj, da voli vsaka skupina za se 10 členov ne oziraje se na visokost davka. Kaka krivica se nam po tem volilnem redu godi, omeni dalje g. M. Vošnjak, kažejo sledeče številke:

V celjskem okraji plačuje skupina velikega posestva davka z dokladami vred okoli 30.000 fl., skupina obrtnikov samo 13.000 fl., in kmetiskih občin skupina pa okoli 80.000 fl. in vender nimajo kmetске občine več zastopnikov kakor 10, ravno toliko kakor obrt-

niki, ki komaj sedmi del davka kmetiskih občin plačujejo.

Ako bi se vršile volitve v celjskem okraji toraj po meri davka kakor na Českem, bi imeli veliki posestniki 12, mesta in trgi 7 in obrtniki 3, kmetске občine pa 18 zastopnikov v okrajnem zastopu. Večina okrajnega zastopa celjskega bi bila toraj narodna, ker Zavec voli enega in St. Jurij pet zastopnikov narodnih.

Po tem pojasnilu g. Mihael Vošnjaka so se postavili kandidati, ki so se potem pri volitvi od narodne stranke enoglasno izvolili.

K volitvi je prišlo vseh 49 volilcev. Prej ko se je pa volitva začela, sta jo pobrisala 2 volilca občine celjske okolice in sicer župan Male Tone in Joža Levičnik, ker sta videla, da niso ugodna tla za nemčurje.

V volilno komisijo so se enoglasno izvolili: župan Golavšek iz Griž kot predsednik in dalje: Vošnjak Miha, Zanier Norbert, Širca Ernest mlajši in Jamnik Janez.

Po sklepu volitve se je kazalo, da so dobili narodni kandidati 40 glasov, 4 listki so imeli tiskana nemčurska imena in 3 pisani listki pa mešana imena.

Zmaga narodne stranke je bila toraj sijajna in vsa čast gre našim kmetom, ki so se vzlic mnogelega posla doma udeležili polnoštevilno volitve.

Nemčurji so bili po izidu volitve čisto potrti, mnogo listkov so natisnili z blagimi nemčurskimi imeni in jih razdali, pa le 4 so prišli v volilno posodo. Nekateri gospodje podpiratelji „Celjskega lisjaka — Prijatelja“ vidijo vže nepotrebnost tega lista in mislijo svojo podporo ustaviti, ker nima listič ne najmanjšega upliva niti v svojem gnezdu ne.

Tudi tiskar Rakuš je žalosten, pa menda le zaradi gotove smrti svojega „Prijatelja“, ker mu zaslužek odide. Kdo bi tudi dalje tiskal take smešnosti in neumnosti.

Gospodarske stvari.

Izpita zemlja

Kako zemlji iz nje vzete moči zopet povrniti, to je za kmeta preimenitno in važno vprašanje. Pa ne vpraša se samo, kako bi se to doseglo, ampak tudi kako bi se to z najmanjšimi potroški in po najizdatnejšem načinu storiti dalo.

Splošna rešitev tega vprašanja je pa zelo težavna, ker morda ne najdemo kje dveh kmetij, kterima bi jednako ravnanje v tem oziru tudi jednako teknilo in pomagalo.

Zato se ne dajo o povrnitvi zemeljne moči trdna pravila postaviti. Le načela se morejo

ustanoviti, ktera je treba znati in se po njih ravnati, če si hočemo oslabiljeno zemljišče vzboljšati, da si potem toliko dobička iz nje pridelamo, kolikor si ga sploh pri danih okolščinah pridelati moremo.

Tisti, ki seno, žito, mleko na kmetiji pridelano proč prodava, naredi svoje zemljišče, ubožno fosforovih spojin, gnojila in kalija. Mnogina kalija, ki se zemlji po različnih poljskih sadežih odtegne, je po kemičnih preiskavah njihovega pepela na hektari sledeča: 90 kil. pri pšenici, 23 kil. pri rži, 76 kil. pri ječmenu, 24 kil. pri ovsu, 158 kil. pri slovenski ali rudeči detelji, 112 kil. krompirji in 146 kil. pri repi.

Iz teh števil se da povzeti, da bode tisti, ki svoje pridelke brez pomude z njive proč prodaja, svoje posestvo vse kalijeve vsebine oropal in da mu bode zemlja po preteku malih let, če se temu ne pride v okom in če se zemlja ne začne vzboljševati, to popolnoma nerodovitno naredil.

Kar je rečeno o kaliji, to velja tudi o fosforu in gnojilu. Tisti kmetovalec pa, kateri na svojem posestvu pridelane pridelke in surovine tudi na svojem posestvu porabi in na primer le puter in maščobo dalje prodava, ta bode zopet toliko rodovitnih snovi v svoje zemljišče nazaj spravil, kolikor jih je potrebno, da se zemlja popolnega oslabiljenja obvaruje. Pri tem pa tudi mislimo na to, da vse tvarine, ki imajo količak gnojivne moči v sebi nabira in v korist spravlja.

Če kmetovalec svoj posel zastopi, bode pripravnih tvarin se posluživši v stanu zemljo vedno pri potrebnih močeh obdržati.

Nektere kmetije so v taki legi, da je kmetovavcu v dobiček, vse surove pridelke posprodati, celo pod tem ozirom, da je potem prisiljen, si potreben gnoj od drugod kupovati.

Zopet druge kmetije so zopet take lege, da se prevažanje surovih pridelkov na trg ne izplača ali pa da je nakupovanje gnoja iz posestva predrago.

Takim kmetijam tedaj, iz katerih se surovine ne morejo z dobičkom spečati, je treba takega gospodarstva, da se le taki pridelki na zvonaj porazprodajo, s kterimi se fosfatov in kalija, kolikor najmanj mogoče iz domače zemlje odpravlja. Snovi, ki so večidel iz ogljenca sestavljeni, kakor je puter, maščoba, spirit, sladkor, mačič itd. imajo svoj početek le bolj v zraku in zato njihova prodaja izven posestva zemlje ne boli.

Kdor si spravi kako zanemarljeno posestvo, ktereга zemljišče ima tudi njive, travnike šume, šotaste prsti, bode vsakokrat dobro ravnal, zlasti, če je zemlja bolj lahke nature, če bode s šotasto prstjo druge njive in travnike vzboljšaval. Ako se šotasta prst pomeša z ži-

valskim gnojem, bode taki mešanec drugim njivam in travnikom kaj dobro ustregel.

(Konec prih.)

Pomoček zoper trakuljo.

Neki dr. Zörn v Lipskem je napravil več skušnj ali bi se s tikvinim semenom ne mogla trakulja pregnati. Za skušnjo so mu služili trije psi in pokazalo se je, da je oluščeno in v prah stolčeno in s kakim prevanjanim sredstvom pomešano (n. p. z ricinovim oljem) trakuljo vmorilo in iz živalskega telesa spravilo. Ker je sredstvo zelo ceno, bi bilo tudi velika dobrota za ovčarije, ker ovce dobivajo vrtoglavo ali motolice najbolj od trakulje, ktero so si od ovčarskih psov nalezle.

Znano je namreč, da ima trakulja svoj izvir v pseh, da se preseli odtod v živali kot razni drugi mrčesje, kakor kot ikre v svinje in pride odtod celo v človeško črevo. Poskusiti bi se pa dalo.

Sejmi 30. aprila v Arveži, Cmerek, sv. Peter na Ottersbahu, Rogatec, Studenice, 1. maja sv. Barbara v Halozah, sv. 3 kralji v Sl. goricah, sv. Jurij v Slov. goricah, Hajdina, Muta, Ljubno, Lipnica, Planina, Berače, Trbovlje, Veržej, Velenje, 3. maja Brašlovce, Konjice, Gradec, Jarenina, sv. Križ na Murskem polji, sv. Lovrenc v Slov. goricah.

Dopisi.

Iz Konjic. (Svoji k svojim.) Nastavljenje pušic ali nabiralnic za nemški šulverein v gostilnicah je na Dunaji prepovedano. Žalibože, da se to pri nas, kjer razun par „prijavdranih“ Nemcev in slovenskih izdajalcev naroda sami Slovenci bivajo, še vedno trpi. Tukaj se namreč v dveh gostilnicah, pri A. Stancerji in pri J. Walland-u „Judeževi groši“ nabirajo ter tako naš narod pači. Ti ljudje ne premislijo, da bi ti groši kje drugod bolje potrebni bili, kakor pa za tlačenje našega naroda ter za razprtijo med nami. A ne samo, da so tukaj take nam nasprotnne gostilnice, ampak imamo tudi trgovca, ki vedno proti Slovincem rovlje. Spoznate ga lahko po njegovem pomagau ali komiji, ki je popolnoma židu ali judu podoben in pa po njegovem sinu, ki vedno pred hišo na ulici kot straža stoji. Dalje imamo tukaj zagrizenega sovražnika slovenstvu, ki ob času volitev okoli leta in kriči, kakor da bi bil nor ali pa obseden. Njegovo obnašanje se nam enako zdi z obnašanjem nekaterih, ki iz njegove „šnopsarije“ pridejo. Sploh pa bi zadnjemu svetovali, naj bi raji v svoji „šnopsariji“ ostal, kakor pa se s politiko pečal, o katerej ničesar ne razume. Slovenci, pomnimo to! Saj imamo gostilničarje, trgovca in peka,